

CDN

Centrum Doskonalenia Nauczycieli
w Pile

WIELKOPOLSKA

JEDNOSTKA EDUKACYJNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Wiadomości Opinie Materiały

Biuletyn Pilskiej Oświaty

2/2026

ISSN 1429-6276

**Wiadomości
Opinie, Materiały
2/2026**

ISSN 1429-6276

Wydaje

Centrum Doskonalenia
Nauczycieli w Pile
ul. Bydgoska 21
64-920 Piła

Kontakt:

Dyrektor

67 352 70 11

Sekretariat

67 352 70 10

**Pracownia Kształcenia
Ustawicznego**

67 352 70 21
67 352 70 22
pku@cdn.pila.pl

Pracownia Doradztwa

67 352 70 26
67 352 70 28
pd@cdn.pila.pl

**Pracownia Informacji
i Wydawnictw**

67 352 70 27
67 352 70 40
piw@cdn.pila.pl

Redaktor naczelny

Beata Walczak

Zespół Redakcyjny

Katarzyna Kwaśnik
dr Paweł Michał Owsiany
Beata Jędraszczak

Skład Łamanie

Sławomir Kozłowski

Korekta

Beata Jędraszczak

Wstęp

1

Wywiad

1. Anna Furtacz – Słyszeliście o TeeTosie? Rzecz o ulotnej sztuce street artu Refleksyjnie 2

Z metodycznej półki – innowacje

1. Renata Federowicz, Hanna Wojciechowska – Od innowacji do projektu „Znajdź Noteckie Skrzaty” 5
2. Katarzyna Kowalska – Nauka poprzez działanie, czyli innowacja pedagogiczna dla uczniów klasy II SP 10

Dobre Praktyki

1. Beata Bednarska – Interdyscyplinarne lekcje religii. Jak połączyć przekaz teologiczny z elementami nauk humanistycznych? 12
2. Bożena Jabłońska, Małgorzata Wucens – Matematyka z widokiem na przyszłość: Dlaczego warto łączyć ułamki z doradztwem zawodowym? 14
3. Magdalena Kozak - Jabłońska – Zróbmy sobie musical! 15
4. Katarzyna Włodkowska – Komentarz metodyczny do scenariusza lekcji języka polskiego w szkole podstawowej: Obraz, dźwięk i smak w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza 19
5. Małgorzata Wucens – Moc wspólnego działania, która inspirowa do nauki i pomagania 20

Co warto przeczytać?

1. Katarzyna Kwaśnik – W świecie książek obrazkowych (picturbooki)... Shaun Tan, Zguba 21

Katarzyna Kwaśnik, nauczyciel konsultant, CDN w Pile

Wstęp

Kończący się rok szkolny – pełen wyzwań, intensywnej pracy i codziennego zaangażowania – skłania do refleksji, ale też otwiera przed nami perspektywę zasłużonego, letniego odpoczynku.

Szkoła, która inspiruje, angażuje i odpowiada na wyzwania współczesności – taka wizja edukacji wyłania się z tekstów prezentowanych w tym numerze. W obliczu nadchodzących zmian programowych, związanych z wdrażaniem podstawy Reformy 26. Kompas Jutra, coraz wyraźniej dostrzegamy potrzebę działań opartych na kreatywności, współpracy i interdyscyplinarności.

Proponujemy Państwu spojrzenie na edukację jako przestrzeń twórczego eksperymentowania – od realizacji szkolnego musicalu, który może stać się odpowiedzią na wymagania pracy projektowej, przez inicjatywy społeczne uczące empatii i zaangażowania, aż po innowacje pedagogiczne oparte na doświadczeniu i odkrywaniu świata. Pokazujemy, że uczniowie najpełniej uczą się wtedy, gdy mogą działać, badać, przeżywać i samodzielnie wyciągać wnioski.

W numerze nie zabraknie inspiracji do budowania mostów między przedmiotami – łączenia literatury z muzyką i obrazem, matematyki z doradztwem zawodowym czy teologii z naukami humanistycznymi. Takie podejście pozwala uczniom lepiej rozumieć sens zdobywanej wiedzy i dostrzegać jej obecność w codziennym życiu.

Zagłębiamy również do świata sztuki – tej obecnej zarówno w przestrzeni miejskiej, jak i w książkach obrazkowych – przypominając, że edukacja to nie tylko przekazywanie treści, ale także kształtowanie wrażliwości, refleksyjności i otwartości na drugiego człowieka.

Oddajemy w Państwa ręce numer pełen konkretnych pomysłów, sprawdzonych rozwiązań i inspirujących przykładów. Mamy nadzieję, że stanie się on zachętą do odważnego sięgania po nowe metody pracy i tworzenia szkoły, która nie tylko uczy, ale także porusza, angażuje i buduje wspólnotę.

Tradycyjnie już, w naszym Biuletynie towarzyszy nam galeria fotografii p. Emilii Jaworskiej – Weyders – osoby, która z niezwykłą uważnością i wrażliwością prowadzi nas ścieżkami przyrody w zmieniających się porach roku. Choć najczęściej pozostaje w tle, jej obecność i praca są nieodłączną częścią wszystkich naszych działań.

Na zakończenie życzę Państwu czasu prawdziwego odpoczynku, wytchnienia od codziennych obowiązków oraz wielu inspiracji, które zaowocują w kolejnym roku szkolnym.

Katarzyna Kwaśnik

Anna Furtacz, Nauczyciel bibliotekarz, Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Pile

Słyszeliście o Tee Tosie? Rzecz o ulotnej sztuce street artu

Z Łukaszem Towalewskim, znanym w świecie street artu jako Tee Tos twórcy i współtwórcy wiele murali w różnych lokalizacjach na terenie Polski, autorze murali w Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile rozmawia Anna Furtacz.

Jak to jest z tym malowaniem? Wstajesz i wiesz, czy to dojrzewa w człowieku latami, przychodzi z czasem?

Kiedy byłem małym chłopcem, strasznie lubiłem rysować. Rysowałem i malowałem wszystko, co tylko wpadło mi w oko. Gdy tylko dorwałem puszkę z farbą, od razu brałem się do działania. Pamiętam, że często przerysowywałem komiksy, które pasjami kupował mój starszy brat. Ludzie wokół reagowali wtedy krótkim: „Wow!”. To bardzo mnie motywowało i zachęcało do dalszej pracy.

A w którym momencie twojego życia pojawiło się graffiti?

Zainteresowałem się graffiti dzięki telewizji. Początek lat 90., zero internetu, nie było poradników ani materiałów szkoleniowych. Chciałem spróbować, przekonać się, jak to wygląda od podszewki, jaki jest stopień trudności i czy sam potrafię stworzyć coś podobnego. Podejmowałem mnóstwo prób, przecierałem sobie szlaki, uczyłem się przez doświadczenie. Wiele podejść, wiele rozczarowań, ale nie poddawałem się. Eliminowałem trudności jedną po drugiej.

Trudności typu?

Ot, chociażby kwestia farb. Jakie wybrać, gdzie kupić, bo farba farbie nierówna. Do graffiti i murali potrzebne są specjalistyczne farby odporne na deszcz, słońce i inne warunki atmosferyczne. Muszą długo zachowywać kolor i nie zmywać się przy pierwszej ulewie. Metodą prób i błędów doszedłem, że najbardziej odpowiadają mi farby niemieckie i pracuję z ich użyciem do dziś.

Pamiętasz swoje pierwsze graffiti?

Bardzo dobrze. To był zwykły napis na garażu przy ulicy Kusocińskiego w Pile. Dziś już nie istnieje. Wykonałem go jednym kolorem i byłem z siebie niesamowicie zadowolony. Pomyślałem wtedy: „Super, fajnie jest robić coś takiego”. Zaskoczyło mnie, że coś, co na początku wydawało się bardzo trudne, przyszło mi z taką łatwością. Od tamtego czasu pokonałem długą drogę, ale jedno się nie zmieniło – nadal kocham to robić.

Jak wygląda codzienność artysty street artu?

Ten zawód daje niesamowite poczucie wolności i jest dla mnie wymarzony. Oczywiście, czasem to ciężka, fizyczna praca, ale niezależnie od wszystkiego przynosi ogromną satysfakcję. To taka praca, do której człowiek chętnie wstaje rano. Sam mogę planować swój czas i organizować dzień.

Opowiedz o swoich ulubionych realizacjach?

Chyba nie ma takich mega ulubionych, żadnej bym szczególnie nie wyróżnił. Moje tworzenie to ciągły proces. Stale się rozwijam, uczę i zmieniam. W każdej pracy, którą tworzyłem, po czasie znalazłbym coś do poprawienia – inne cieniowanie, więcej subtelności, jakiś dodatkowy detal. Oczywiście, cieszy mnie własny progres. Mój kolega mówi jednak, że jeśli kiedyś spojrzę na swoją pracę i uznaję ją za idealną, będzie to znak, że czas kończyć karierę. Myślę, że jest w tym sporo prawdy.

Czy pracujesz w pojedynkę, czy są to realizacje zespołowe?

I tak, i tak. Jeśli chodzi o działania zespołowe, w Pile dużo działałam z Agnieszką Różańską, znaną jako „Roza Maluje”. Przy projektach w Gdańsku współpracuję z Piotrem „Tuse” Jaworskim. Mam też ekipę w Toruniu i w wielu innych miastach Polski. Bardzo cenię sobie takie doświadczenia. Współpraca z ludźmi „z branży”, osobami o różnych charakterach, warsztacie, wizjach, spojrzeniu na świat i sztukę bardzo rozwija. Oczywiście, czasem wymaga pokory i kompromisu, ale efekty zwykle są tego warte.

Jak powstaje mural?

Wszystko zaczyna się od rozmowy z klientem i ustalenia, co ma powstać. Następnie przygotowuję projekt do konsultacji. Zwykle projekty wymyślam sam. Zdarza się też, że trzeba stworzyć historię wokół jednego stałego elementu. Później pozostaje samo malowanie. Jeśli pracuję na dużej ścianie, często wyświetlam projekt za pomocą rzutnika i wykonuję szkic. W przypadku ścian zewnętrznych robię to zazwyczaj po zmroku, żeby wyświetlanie było widoczne. Staram się jednak zawsze zostawić sobie przestrzeń na własną interpretację i twórczą swobodę.

Spray czy pędzel?

Spray zdecydowanie przyspiesza pracę i daje większą płynność. Są jednak sytuacje, kiedy nie można się obejść bez pędzli. To właśnie nimi dopracowuje się detale i najdrobniejsze elementy kompozycji. Na przykład przy tworzeniu murali w sali konferencyjnej pilskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli musiałem korzystać z pędzli.

Liczyłeś kiedyś, ile masz prac w swoim dorobku?

Nie, nigdy. Może dlatego, że nie jestem pod tym względem szczególnie sentymentalny. Nie prowadzę też rozbudowanej dokumentacji swoich realizacji. Street art jest sztuką ulotną. Ściany są nieustannie wystawione na działanie warunków atmosferycznych. Po dwóch, trzech latach kolory często tracą intensywność i trzeba takie murale przemalować.

Czujesz żal, gdy kolor wypływie, gdy mural zmyją deszcze?

Czasami tak, ale z drugiej strony mam przekonanie, że kolejny projekt będzie lepszy, ładniejszy, wartościowszy od poprzedniego. Rozwijam się, zdobywam nowe doświadczenia i chcę stale podnosić jakość swojej pracy. To trochę jak aktualizacja – zamiast zatrzymywać się przy tym, co było, wolę tworzyć coś nowego.

Gdzie mieszkańcy Pili mogą zobaczyć twoje pilskie realizacje?

W wielu miejscach, część jako prace samodzielne, część jako zespołowe. Między innymi na garażach pomiędzy ulicami Podgórną i Kryniczną. Jest galeria przy ulicy Drygasa, na kompleksie garaży przy ulicy Mickiewicza, stadionie przy ulicy Okrzei, jest ściana przy ciągu pieszo-rowerowym na Jadwiżynie (praca wspólna z Roza Maluje), w pilskich szkołach, np. SP 7, SP 2. Jeśli chodzi o wnętrza budynków, można zobaczyć moje murale w budynku tzw. starej poczty, dawnej Telekomunikacji przy alei Piastów (praca wspólna z Mateuszem Rybką i Piotrem „Tuse” Jaworskim), a także – o czym już było wspomniane – w Centrum Doskonalenia Nauczycieli przy ulicy Bydgoskiej (murale w wypożyczalni, w sali multimedialnej, pracowni 3D oraz jednej z sal konferencyjnych).

A poza Pili?

To głównie realizacje we współpracy. Malujemy w różnych konfiguracjach osobowych m.in. w Toruniu, Bydgoszczy, Solcu Kujawskim, Nowej Soli czy Koszalinie. Mieliśmy również okazję pracować podczas dużego festiwalu pod Berlinem.

Czy to prawda, że twój zawód wyuczony nie ma nic wspólnego z działalnością artystyczną?

Prawda. Ukończyłem pilskie technikum budowlane. Malowaniem graffiti i murali zajmuję się zawodowo od kilku lat, ale tak naprawdę rozwijam się nieprzerwanie od ponad trzech dekad. Choć nie jestem absolwentem żadnej uczelni artystycznej, moją największą pasją pozostaje sztuka. Uwielbiam też spacerować po lesie i słuchanie audiobooków, głównie kryminałów. Mieszkam w Pile i właśnie tutaj najczęściej wracam po kolejnych realizacjach.

Czego życzyć Tee Tosowi?

Żeby nigdy nie stracił radości tworzenia. Bo właśnie ona od początku była i nadal jest najważniejsza.

Dziękuję za rozmowę.

Foto: W budynku CDN murale Łukasza Towalewskiego (Tee Tosa) można zobaczyć w wypożyczalni, sali multimedialnej, pracowni 3D i na dużej, dzielonej ścianie w jednej z sal konferencyjnych.

Fot. własna Anna Furtacz

*Renata Federowicz, nauczycielka biologii, chemii, przyrody, techniki, religii
Hanna Wojciechowska, Nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej, plastyki
Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Dzierżążnie Wielkim*

Od innowacji do projektu „ZNAJDŹ NOTECKIE SKRZATY!”

Początek projektu „ZNAJDŹ NOTECKIE SKRZATY!” to stworzenie innowacji pod tym samym tytułem w roku szkolnym 2021/2022.

Ryc. 1. Modelinowe skrzaty.

Innowacja powstała z chęci realizacji podstawy programowej ze szczególnym uwzględnieniem edukacji przyrodniczej i społecznej tak, by rozwijać samodzielność, innowacyjność i kreatywność uczniów w wychowywaniu do wartości, a także z potrzeby efektywnego wykorzystania umiejętności uczniów w zakresie TIK, które nabyli podczas edukacji zdalnej.

W tym działaniu bazą są umiejętności zdobywane w szkole, które zostają wykorzystane do działań promujących Małą Ojczyznę, czyli miejsca naszego zamieszkania i dorastania.

Opracowałyśmy innowację łączącą różne dziedziny nauki, aby wskazać uczniom, że w życiu codziennym wiedza i umiejętności nabywane w szkole na różnych zajęciach lekcyjnych łączą się ze sobą.

W pierwszym roku nasze działania polegały na zakupieniu drewnianych skrzynek - skrytek, w których zostały umieszczone QR kody, kierujące na strony internetowe z informacjami historycznymi, przyrodniczymi lub legendami, dotyczącymi danego miejsca. Ponadto w skrytkach, znalazły się dzienniki logowań, przybory do pisania i pamiętka do zabrania - Notecki Skrzat, wykonany z modeliny przez uczniów szkoły w Dzierżążnie Wielkim. Skrzynki zostały zarejestrowane w systemie skrytek gry Geocaching Polska.

Ryc. 2. Zawartość skrytki - skrzynki

Ryc. 3. Aplikacja Geocaching

Innowacja objęła klasy III-VIII, które na lekcjach plastyki, edukacji wczesnoszkolnej, techniki i biologii wykonywały wyznaczone zadania. Podczas zajęć sprawdzaliśmy, czy zostały osiągnięte cele edukacyjne.

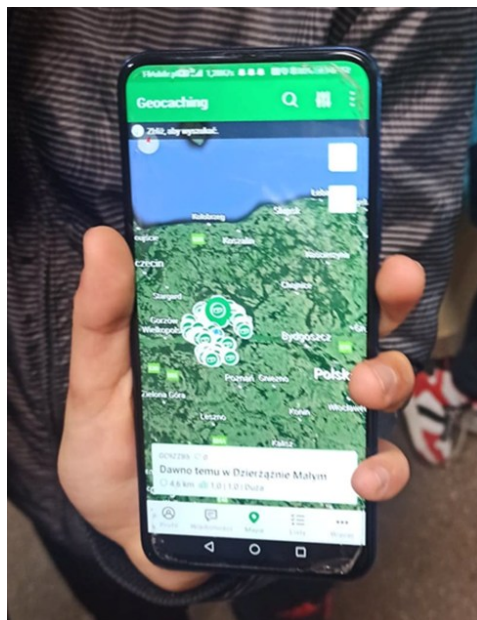
Potrzebowaliśmy wsparcia finansowego na pokrycie kosztów materiałów potrzebnych do zakupu zabezpieczenia skrzynek i ich wyposażenia. Podjęcie współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Turystyki "BUKÓWKA" pozwoliło nam zdobyć fundusze w Konkursie na Realizację Zadania Publicznego organizowanego przez Urząd Miejski w Wieleniu.

Działania zaplanowane i realizowane w 2022 roku:

1. Wyznaczyliśmy punkty w systemie gry Geocaching Polska: Dzierżążno Wielkie, Dzierżążno Małe, Kocień Wielki, Kuźniczka, Dębogóra i Gieczynek.
2. Uczniowie lepiли skrzaty z modeliny, zapoznając się najpierw z legendą o Noteckim Skrzacie.
3. Dzieci pomalowały i zabezpieczyły przed zalaniem zakupione drewniane skrzynki.
4. Uczniowie przygotowali wyposażenie skrzynek - dzienniki logowań.
5. Przygotowali materiały edukacyjne do skrytek, prowadząc rozmowy z najstarszymi mieszkańcami lub szukając informacji w Internecie.
6. Przygotowali prezentacje w Genially i zapisali je w formie QR kodów.
7. Zamontowali skrzynki w terenie i umieścili w systemie Geocaching Polska.
8. Wybraliśmy opiekunów skrytek.
9. Wszystkie klasy w szkole (I-VIII) wychodziły w teren w poszukiwaniu skrytek z Nadnoteckim Skrzatem korzystając z aplikacji Geocaching Polska.
10. Przeprowadziliśmy ankiety ewaluacyjne oraz rozmowy indywidualne.

Ryc. 4. Umieszczenie skrzynki w Dębogórze

Uczniowie na pewno zdobyli wiedzę w sposób kreatywny, gdyż uczestniczyli w działaniach metodą projektu; wykorzystali możliwości, jakie daje TIK: Geocaching, kody QR, Genially; zapoznali się z przyrodą i obiektami historycznymi najbliższej okolicy; rozbudzili swoją ciekawość w poznawaniu faktów historycznych i legend związanych z miejscem zamieszkania; uczyli się rozwiązywania praktycznych zadań i pracy zespołowej oraz zobaczyli praktyczne zastosowanie efektów swojej pracy.

My- jako nauczycielki stworzyłyśmy bazę edukacyjną do wykorzystania podczas zajęć lekcyjnych; podjęłyśmy współpracę z instytucjami zewnętrznymi oraz rozwinęłyśmy umiejętności organizacyjne i negocjacyjne.

Efekty uzyskane dla szkoły to podniesienie jakości pracy szkoły poprzez atrakcyjne metody pracy; poszerzenie współpracy z rodzicami, osobami indywidualnymi i instytucjami w najbliższej okolicy; pozyskanie osób i instytucji, wspierających finansowo działalność edukacyjną szkoły; podniesienie wyników edukacyjnych uczniów oraz promocja szkoły w środowisku lokalnym.

Ankieta ewaluacyjna projektu **„ZNAJDŹ NOTECKIE SKRZATY!**

Jeśli już z klasą znalazłeś skrytkę, to proszę odpowiedz na pytania. Dziękujemy!
Autorki projektu

1. Jak trudno było odnaleźć skrytkę? Zaznacz jedną odpowiedź.

bardzo trudno trudno raczej łatwo łatwo

2. Jak czułeś się podczas tych zajęć

3. Czy poleciłś poszukiwanie skrytek Geocaching koleżance lub koledze?

Ryc. 5. Ankieta dla dzieci młodszych.

W kolejnym roku szkolnym rozpoczęłyśmy współpracę ze Stowarzyszeniem Rozwoju Lokalnego w Miałach, gdyż „Bukówka” rozwiązała swoją działalność.

Zauważyłyśmy, po wpisach w notatnikach oraz na stronie Geocaching Polska przy naszych skrytkach, że obcokrajowcy również są uczestnikami tej gry na terenie naszego kraju. Dlatego w następnym roku szkolnym postarałyśmy się o profesjonalne tłumaczenie na język angielski prezentacji zapisanych w QR kodach. Uzupełniałyśmy stale skrytki o notatniki i modelinowe skrzaty, wykonywane przez dzieci na zajęciach z plastyki i techniki.

Ryc. 4. Uczniowie zalogowali się do aplikacji Geocaching, która pokazuje skrytki w najbliższej okolicy.

Powstała ulotka, profesjonalnie wydrukowana, którą rozwoziłyśmy po gospodarstwach agroturystycznych i punktach edukacyjno-turystycznych w gminie. To pozwoliło m. in. zainteresować większą grupę turystów, odwiedzających naszą Małą Ojczyznę.

Innowacja dodatkowo miała zachęcać i motywować uczniów do zainteresowania się najbliższym środowiskiem i społecznością, w której żyją, nawiązywania relacji z osobami starszymi, wzmacniania tożsamości kulturowej i społecznej. Dlatego zorganizowałyśmy warsztaty lepienia Nadnoteckiego Skrzata w klubach seniora na terenie gminy Wieleń, podczas których uczniowie szóstej klasy pomagali i współpracowali z osobami starszymi. Zdobyłyśmy fundusze na zakup przenośnego piekarnika, który pozwolił organizować warsztaty z dowolnym miejscu.

Wydrukowałyśmy ulotki promujące projekt, które rozwieźliśmy po gospodarstwach agroturystycznych i punktach informacyjno-turystycznych w gminie.

Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego w Miłach ufundowało nam promocyjny roll-up.

Rok szkolny 2023/2024 to w szkole innowacja „Skrzaty koło Twojej chaty”, w której postanowiłyśmy wykonać z dziećmi filcową zakładkę Nadnoteckiego Skrzata. Najpierw dzieci na zajęciach z techniki tworzyły instrukcje wykonania filcowej zakładki z gotowych tekstów i rysunków. Stworzyłyśmy formy do odrysowania na filcu, aby można było wykonać zakładkę. Uczeń starszej klasy przygotował film instruktażowy: „Jak ulepić Noteckiego Skrzata?”

Skrzaty ulepione z modeliny czy filcowe zakładki to w grze Geocaching tzw. kesze, czyli drobne przedmioty, którymi gracze się wymieniają. Odwiedzający skrytkę zabiera modelinową figurkę, a zostawia coś innego.

Dzieci narysowały ilustracje do legend związanych np. z Dębogórą, a następnie stworzyłyśmy szkolną wystawę.

W następnych edycjach projektu powstały kolejne skrytki: Goraj- Zamek, Biała – serce Puszczy Noteckiej, Miąły – Izba historyczna; Wieleń – nad rzeką Noteć i Mediateka.

Prezentacje o tych miejscach również zostały przetłumaczone na język angielski i zapisane w kodach QR.

Innowacja stała się projektem realizowanym w gminie Wielen finansowanym w ramach Realizacji Zadania Publicznego organizowanego przez Urząd Miejski w Wieleniu w stałej współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Lokalnego w Miałach.

W tej chwili realizowana jest piąta edycja. Za każdym razem prowadzimy działania, w których biorą udział dzieci. Zadaniem stałym jest utrzymanie skrytek w terenie i w systemie Geocaching.

Fot. własna Emilia Jaworska - Weyders

Katarzyna Kowalska, nauczyciel, Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Wiktorówku

Nauka poprzez działanie, czyli innowacja pedagogiczna dla uczniów klasy II

W roku szkolnym 2024/2025 oraz 2025/2026 uczniowie klasy II Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Wiktorówku uczestniczyli w innowacji pedagogicznej pt. „Laboratorium przyrodnika – podróże do wnętrza Ziemi”. Głównym założeniem projektu było rozwijanie zainteresowań przyrodniczych dzieci poprzez naukę opartą na doświadczeniu, obserwacji i eksperymentowaniu. Zajęcia miały charakter aktywizujący i angażowały uczniów do samodzielnego odkrywania tajemnic otaczającego świata.

Realizacja innowacji została podzielona na trzy bloki tematyczne, podczas których uczniowie poznawali historię Ziemi, jej bogactwa naturalne oraz znaczenie wody i roślin w przyrodzie.

Jak powstał świat?

Pierwszy blok tematyczny poświęcony był początkom naszej planety oraz fascynującemu światu dinozaurów. Uczniowie poznawali różne gatunki prehistorycznych gadów, ich środowisko życia oraz ślady, jakie pozostawiły po sobie miliony lat temu. Zajęcia wzbogacone były materiałami edukacyjnymi, ciekawostkami oraz pracami plastyczno-technicznymi.

Największe emocje wzbudziły jednak eksperymenty przyrodnicze. Dzieci samodzielnie wykonywały piasek kinetyczny, poznając właściwości mieszanin i struktur sypkich materiałów. Dużym zainteresowaniem cieszyło się także budowanie modelu wulkanu oraz obserwacja jego „erupcji”. Dzięki doświadczeniom uczniowie mogli w praktyczny sposób zrozumieć procesy zachodzące we wnętrzu Ziemi.

Co daje nam Ziemia?

Drugi blok tematyczny dotyczył bogactw naturalnych naszej planety. Uczniowie poznawali minerały, skały i kryształy oraz dowiadywali się, jakie znaczenie mają surowce naturalne w życiu człowieka.

W trakcie zajęć dzieci uczestniczyły w eksperymentach związanych z hodowlą kryształów. Obserwowanie procesu ich powstawania pozwoliło uczniom rozwijać cierpliwość, systematyczność oraz umiejętność prowadzenia obserwacji. Ciekawym doświadczeniem było również barwienie soli kredą, podczas którego uczniowie tworzyli wielobarwne kompozycje i rozwijali swoją kreatywność.

Woda i rośliny

Trzeci blok tematyczny skupiał się na znaczeniu wody w przyrodzie oraz funkcjonowaniu roślin. Uczniowie poznawali rolę wody w życiu organizmów żywych oraz obserwowali proces jej przemieszczania się w roślinach.

Podczas eksperymentu „Kolorowe rośliny” dzieci mogły zaobserwować, jak rośliny pobierają wodę i transportują ją do swoich części. Duże zainteresowanie wzbudziło także doświadczenie „Wędrująca woda”, które w atrakcyjny sposób wyjaśniło zjawisko przemieszczania się cieczy.

Realizacja innowacji „Laboratorium przyrodnika – podróże do wnętrza Ziemi” pokazała, że dzieci najefektywniej uczą się poprzez działanie i bezpośrednie doświadczenie. Uczniowie z dużym zaangażowaniem uczestniczyli w zajęciach, chętnie eksperymentowali, zadawali pytania i samodzielnie wyciągali wnioski.

Innowacja pozwoliła rozwijać ciekawość poznawczą, kreatywność oraz kompetencje spo-

łeczne uczniów. Była również okazją do pokazania, że nauka przyrody może być fascynującą przygodą, która inspiruje dzieci do odkrywania świata i rozwijania własnych zainteresowań.

Link do prezentacji innowacji: <https://canva.link/w0jpb18hw7zet6r>

Fot. własna Emilia Jaworska - Weyders

Interdyscyplinarne lekcje religii.

Jak połączyć przekaz teologiczny z elementami nauk humanistycznych?

Lekcje religii, które łączą różne dziedziny nauki, mogą być odpowiedzią na potrzeby współczesnej młodzieży. Uczniowie oczekują nie tylko przekazywania wiedzy teologicznej, ale ukazywania jej związku z codziennym życiem, kulturą i doświadczeniem człowieka. Interdyscyplinarność polegająca na włączeniu w omawiane tematy elementów psychologii, historii, sztuki lub języka polskiego, pozwala zaobserwować związki przyczynowo – skutkowe, wzajemne powiązania różnych dziedzin nauki oraz tworzyć bardziej angażujące i rozwijające zajęcia.

Dobrym przykładem, pogłębianego dzięki psychologii, przekazu teologicznego jest studium bohaterów biblijnych. Analizując wybraną postać, można zrozumieć jej emocje, osobowość, wartości, proces dojrzewania, relacje. Wybieram do tego postaci wyraziste lub przechodzące transformację, którą można prześledzić, odnieść do swoich doświadczeń, skomentować w dyskusji. Są to np. Dawid, Zacheusz, Naaman, Paweł z Tarsu, Piotr Apostoł czy Jonasz. Każdy z nich może dostarczyć materiału na wielowątkową lekcję. Zilustruję to przykładem Jonasza – poczynając od jego stanów psychicznych i całego spektrum emocji (obawa, lęk, obojętność, posłuszeństwo, mściwość, gniew, depresja), ewolucję postawy od „nie chcę” do „zrobię”, poczucia obowiązku, które nie przekreśla negatywnego nastawienia do sprawy – przez topoty literackie (trzy dni we wnętrzościach wielkiej ryby – Pinokio, motyw zmartwychwstania) – aż po przedstawienia w sztuce, na przykład spektakularne barokowe ambony w kształcie wieloryba, podkreślające profetyczną rolę kaznodziei. I to wszystko w ciągu jednej lekcji – z czego przeczytanie całej Księgi Jonasza zajmuje średnio 4 minuty.

Sztuka, która od zawsze towarzyszyła treściom duchowym, też jest warta potraktowania z należytą uwagą. W tej dziedzinie stawiam na osobiste przeżycie – i oprócz ilustrowania tematów dziełami mistrzów, zapraszam uczniów do zwiedzania pobliskich zabytków sztuki sakralnej. Przykładem niech posłuży tu kościół pw. św. Antoniego. Lekcja spędzona w jego murach jest pigułką wiedzy z międzywojennej historii miasta, z architektury modernizmu, przed- i posoborowej historii Kościoła, a wreszcie – przeżyciem estetycznym. Młodzież, poprowadzona w odkrywaniu, widzi związki stylu z historią, technologią, trafnie zauważa inspiracje sztuką romańską, kojarzy zastosowaną symbolikę. Z pewnością taki rodzaj „zwiedzania z przewodnikiem” przyczynia się do świadomego i krytycznego obcowania z dziełami sztuki sakralnej oraz sprzyja śledzeniu prądów w sztuce przez pryzmat zmian historycznych.

Wreszcie chyba najcenniejszy partner religii, czyli język polski. Literatura jest pełna odniesień do Biblii – motywów dobra, przebaczenia, cierpienia, sensu życia. Można to bogactwo wykorzystać dwojako – po pierwsze, pracując ze źródłowym tekstem: interpretować go, poddawać dyskusji, wywoływać refleksję, szukać odniesień do współczesnego życia i kultury. Po drugie, wielkie możliwości leżą w samej warstwie językowej – liczba związków frazeologicznych, które wywodzą się z Biblii, jest oszołamiąjąca. Zdecydowanie warto poświęcić temu lekcję, ponieważ wiele z nich jest używanych na co dzień, nawet poprawnie, ale bez zrozumienia genezy, a znaczna część jest w ogóle w młodym pokoleniu nieznana z powodu braku kontekstu. A jak twierdzi znany biblista, benedyktyn o. Piotr Włodyga, po umiejętnym wplataniu w rozmowę frazeologizmów biblijnych oraz żartach sytuacyjnych, bazujących na znanych cytatach

tach, można rozpoznać osobę kulturalną i wykształconą.

Interdyscyplinarne lekcje religii pokazują, że teologia nie funkcjonuje w oderwaniu od innych dziedzin wiedzy. Przeciwnie – może inspirować do głębszego poznawania świata, człowieka i kultury. Takie podejście pomaga tworzyć szkołę bardziej twórczą, otwartą i bliską doświadczeniom uczniów.

Fot. własna Emilia Jaworska - Weyders

Bożena Jabłońska, doradca metodyczny z doradztwa zawodowego, CDN w Pile

Małgorzata Wucens, doradca metodyczny z matematyki, CDN w Pile

Matematyka z widokiem na przyszłość: Dlaczego warto łączyć ułamki z doradstwem zawodowym?

Współczesna szkoła coraz częściej odchodzi od nauczania encyklopedycznego na rzecz rozwijania kompetencji kluczowych. Jednym z największych wyzwań, przed jakimi stoją nauczyciele przedmiotów ścisłych, jest pokazanie uczniom abstrakcyjnych pojęć matematycznych w kontekście ich przyszłego życia osobistego i zawodowego. Prezentowany scenariusz lekcji interdyscyplinarnej, zrealizowany w Klasie 5 b w Szkole Podstawowej nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Pile, to gotowy przepis na to, jak zamienić teorię w fascynującą praktykę.

Dlaczego warto wdrożyć ten temat na swoich zajęciach?

- **Przelamywanie matematycznego lęku:** proporcje i obliczenia procentowe często sprawiają uczniom klas piątych trudności. Umieszczenie ich w kontekście analizy etykiet popularnych przekąsek i napojów (m.in. z wykorzystaniem nowoczesnych form przekazu, jak Facebook Reels) sprawia, że matematyka przestaje być „suchą” regułą z podręcznika, a staje się narzędziem detektywistycznym.
- **Doradztwo zawodowe w działaniu (Action Learning):** zamiast teoretycznego omawiania profesji, uczniowie wchodzą w role ekspertów – dietetyków, technologów żywności oraz techników żywienia. Dzięki temu namacalnie doświadczają, jak wiedza z lekcji matematyki przekłada się na konkretne obowiązki zawodowe, zarobki, a nawet odpowiedzialność za zdrowie drugiego człowieka. Lekcja naturalnie porządkuje też wiedzę o ścieżkach edukacyjnych (szkoła branżowa, technikum, studia).
- **Krytyczne myślenie i edukacja zdrowotna:** Przeliczanie gramów ukrytego cukru na „miary domowe” (łyżeczki) i fizyczne odmierzenie go do kubków daje potężny efekt wizualny. Uczniowie nie tylko ćwiczą biegłość rachunkową, ale też rozwijają świadomość konsumencką. Odnosząc swoje wyniki do norm Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), uczą się krytycznego spojrzenia na marketing produktów spożywczych.

Publikowany scenariusz autorstwa Bożeny Jabłońskiej i Małgorzaty Wucens to doskonały przykład korelacji międzyprzedmiotowej, która angażuje wszystkie zmysły uczniów, uczy pracy w zespołach eksperckich i udowadnia, że fartuch specjalisty – czy to technologa, czy kucharza, czy dietetyka – zawsze ma kieszenie pełne matematyki. Taki interdyscyplinarny miks idealnie odpowiada na odwieczne pytanie uczniów: „A po co mi to w życiu?”.

[Scenariusz zajęć: kliknij>>>](#)

Magdalena Kozak-Jabłońska, Doradca nauczycieli przedmiotów artystycznych
Karolina Jagodzińska-Pytel, nauczycielka języka polskiego, SP Ujście

Zróbmy sobie musical!

Nauczyciel muzyki to, śmiało rzecz można, człowiek orkiestra. Nie tylko w znaczeniu instrumentalisty, który gra na różnych instrumentach, ale bardziej kompilacji wielu kompetencji, postawy twórczej, zasobów w tworzeniu relacji i motywowania uczniów do uprawiania tej niełatwej dziedziny sztuki. Nauczyciel pasjonat, mimo ukończenia wymaganych szkół, ciągle szuka. Idzie po bułki do piekarni i widzi, że one układają się w ciekawy rytm. Słyszy w radiu piosenkę i zastanawia się, do jakiego tematu można ją wykorzystać. Ogląda koncert w tv i już wie, że ten fragment przywoła realizując lekcję o instrumentach dętych. Itd., itd...

Oczywiście, szkolna rzeczywistość weryfikuje nasze pomysły, czasem bardzo brutalnie osadza na ziemi. Jednak nauczyciel się nie poddaje i z uporem szuka dalej treści, fragmentów muzycznych, historii, którymi będzie dzielił się ze swoimi uczniami, a to wszystko w jednym celu – aby ukazać piękno muzyki, jej wielowarstwowość, wartość niezwykłą, często terapeutyczny wpływ na człowieka. Nauczyciel szuka dalej. Potrzebne są jeszcze sprawdzone sposoby, które zachęcą uczniów do czynnego muzyki uprawiania! I o takiej przygodzie pragnę dzisiaj czytelnikom opowiedzieć.

Lekcja muzyki w klasie 4. Temat styczniowy, tuż przed feriami. Oceny ustalone, program zrealizowany. Można poszaleć. Zatem pośpiewajmy! Radość ogromną sprawił mi zapał czwartoklasistów do wykonywania swoich ulubionych piosenek. Problem pojawił się, gdy za swoje prezentacje o różnej wartości artystycznej oczekiwali ocen – wiadomo - najwyższych! Za aktywność! Szybki proces myślowy nauczyciela prowadzącego przebiegł w kierunku kompromisu. Nagrodą za aktywność stały się widoczne znaki w dzienniku – plusy. Uczniowie zadowoleni. Ja natomiast wyszłam z lekcji z burzą myśli w głowie. Nosiłam te myśli, nosiłam, aż w końcu powiedziałam do siebie: MAM!!! I tak szanowny Czytelniku zrodził się pomysł zawarty w tytule. Pomyślałam: „Zróbmy sobie musical”!!!

Pomyślałam tak, ponieważ w tych dzieciach dostrzegłam niezwykłą radość z muzykowania, śpiewania, prezentowania swoich zainteresowań. Z umiejętnościami wiadomo – różnie bywa i tym razem też większość prezentacji na scenę się nie nadawała, ale.... Potencjał był. I na razie wystarczył.

Zapytałam nauczycieli z mojej szkoły, którzy też miewają pomysły i co ważniejsze, zazwyczaj je realizują, czy zechcą w musicalowej podróży mi towarzyszyć. Dwie nauczycielki chciały! Trzeba było uzyskać zgodę dyrekcji. Dostałyśmy ją z pewną niewiarą w projekt, ale zielone światło nam wystarczyło.

To był styczeń. Spotkanie z rodzicami podsumowujące pierwszy semestr pracy w szkole. I rozpoczął się proces logistyczny.

Koleżanka w czasie ferii napisała scenariusz. Wykorzystała temat Małego Księcia. Właściwie napisała ciąg dalszy jego wędrówki, podczas której spotykał postaci z bajek. Każda z nich opowiedziała głównemu bohaterowi jakąś historię, swoje doświadczenie, a opowieść kończyła się morałem lub tzw. złotą myślą.

Kolejnym etapem pracy był wybór naszych uczniów do ról bohaterów, w których mieli się wcielić. Tu zrobiłyśmy burzę mózgów. Rozpatrywałyśmy wiele aspektów: wokalny (wszak tworzyliśmy musical), odwagę sceniczną, dyspozycyjność i odpowiedzialność za swoją pracę.

Do tych postaci i wartości, o których opowiadali bohaterowie napotkani przez Małego Księcia, dobrałam piosenki. Zadbałam, aby były odpowiednie pod względem ambitusu, trudności wokalnych, treści i warstwy muzycznej.

Zadbałam też o właściwy repertuar dla szkolnego chóru, który prowadzę od lat. Musical miał w pewnym sensie promować zespół i pokazywać jego możliwości ilustracyjne i wykonawcze.

Zostało nam tylko zaplanować kostiumy i scenografię, czym zajęła się kolejna koleżanka, kreatywna i pomysłowa. Prace nad przygotowaniem wydarzenia podzieliłyśmy na etapy. Każda z nas w zaciśniętej swojej pracowni robiła to, za co odpowiadała. Pani odpowiedzialna za scenariusz czytała tekst z uczniami, ja pracowałam z nimi wokalnie, koleżanka scenografka w wyobraźni projektowała scenę i kostiumy aktorów.

Nadszedł maj. Po egzaminie ósmoklasistów nastąpiło połączenie wypracowanych w grupach zadań i rozpoczęła się praca nad musicaliem w pełnym składzie. To był cudowny czas – śmiechu, tremy, przełamywania własnych słabości, wychodzenia ze strefy komfortu, współtworzenia, odnajdywania „złotego środka” i poczucia, że tworzymy coś wartościowego. Prób było niewiele, bowiem uczniowie znali swoje kwestie, świetnie wykonywali piosenki. Pozostało nam zaplanowanie ruchu scenicznego, oswojenie z mikrofonem i dekoracjami. No i nadeszła oczekiwana przez wszystkich próba generalna i premiera. W kostiumach, z rekwizytami w rękach, z przejęciem i pełnych wrażeń na scenie zaprezentowało się kilkudziesięciu uczniów i jeden nauczyciel, który wcielił się w rolę Bestii. Było pięknie, mądrze, wzruszająco i niezwykle muzykalnie. Nasi uczniowie rewelacyjnie poradzili sobie w rolach aktorów i wokalistów. Szkolny musical okazał się wydarzeniem, które głęboko zapadło w serca młodym artystom, ich rodzinom i nam, nauczycielkom. Publiczność roniła łzy wzruszenia, wybuchała śmiechem, zamyślała się w głębokiej ciszy nad sensem słów, a na finał owacyjnie nagrodziła artystów i panie przygotowujące spektakl. A wszystko zaczęło się na pewnej lekcji muzyki w klasie 4.

Zachęcam Państwa – otwierajcie się na pomysły, które nieśmiało, przy okazji, mimochodem albo bardzo głośno i wprost próbują wdrzeć się do Waszych zawodowych poczynąń. W obliczu zadań projektowych, które od przyszłego roku będziemy realizować w myśl nowej podstawy programowej Kompas Jutra 2026, realizacja musicalu wydaje się być doskonałym rozwiązaniem.

Załączam scenariusz i tytuły piosenek, które wykorzystałam w realizacji musicalu. Zapraszam do inspirowania się. Jeżeli ktoś z czytelników stworzy podobne muzyczne wydarzenie, chętnie przeczytam o nim w kolejnym wydaniu naszego Biuletynu. Warto się dzielić!

Musical „Mały Książę i bajkowa wędrówka”

AKT 1

Scena 1: Pożegnanie z Różą

(Mały Książę spogląda na swoją Różę, która delikatnie drży na wietrze.)

MAŁY KSIĄŻĘ: Muszę iść. Nie wiem dlaczego, ale czuję, że coś mnie woła.

RÓŻA: (łagodnie) A ja zostanę tutaj. Nie bój się o mnie.

MAŁY KSIĄŻĘ: Już raz podróżowałam po różnych planetach. Spotkałam tam króla, latarnika, bankiera, pijaka... Każdy z nich czegoś mnie nauczył, ale nie byli gotowi, by zrozumieć najważniejsze prawdy. Teraz wiem, że nie mogę się poddać. Chcę odnaleźć innych, którzy mo-

gą nauczyć mnie jeszcze więcej – i którym ja mogę przekazać to, czego się nauczyłem.
(Róża uśmiecha się ciepło.)

RÓŻA: W takim razie idź, Mały Książę. Twoja podróż jeszcze się nie skończyła.
(Rozpoczyna się piosenka.)

Scena 2: Spotkanie z Pinokiem (**Wartość: prawda i uczciwość**)

(Mały Książę wchodzi do warsztatu Geppetta i widzi Pinokia, którego nos właśnie się wydłużył.)

MAŁY KSIĄŻĘ: Co się stało z twoim nosem?

PINOKIO: (zakłopotany) Kiedy kłamię, rośnie. To taka... kara za oszustwa.

MAŁY KSIĄŻĘ: Kłamiesz często?

PINOKIO: Kiedyś tak. Myślałem, że łatwiej jest kłamać niż mówić prawdę. Ale potem zrozumiałem, że kłamstwo zawsze wraca... i boli bardziej niż prawda.

(Pinokio śpiewa.)

Scena 3: Spotkanie z Kopciuszkiem (**Wartość: cierpliwość i dobroć**)

(Mały Książę trafia na bal, gdzie Kopciuszek stoi w pięknej sukni, ale w oczach ma smutek. Goście balu przemieszczają się swobodnie po scenie.)

MAŁY KSIĄŻĘ: Wyglądasz na szczęśliwą, ale twoje oczy mówią coś innego.

KOPCIUSZEK: Bo szczęście nie zawsze przychodzi od razu. Byłam służącą, śmiali się ze mnie, a ja musiałam czekać.

MAŁY KSIĄŻĘ: I nie miałaś ochoty się poddać?

KOPCIUSZEK: Czasem. Ale wierzyłam, że dobro zawsze wraca.

GOŚCIE: Nasz piękny Kopciuszeku, zapraszamy do naszego ulubionego tańca, tak bardzo jesteś nam bliska.

(Kopciuszek i osoby z balu wspólnie tańczą.)

Scena 4: Spotkanie z Piotrusiem Panem (**Wartość: radość i dziecięca wyobraźnia**)

(W Nibylandii Mały Książę widzi Piotrusia Pana, który lata nad głową.)

PIOTRUŚ PAN: Hej, nie patrz tak poważnie! Życie to przygoda!

MAŁY KSIĄŻĘ: Ale czy zawsze można być dzieckiem?

PIOTRUŚ PAN: Możesz dorastać, ale nie zapominaj o marzeniach. To one pozwalają latać.

(Piotruś Pan śpiewa.)

Scena 5: Spotkanie z Bestią (**Wartość: piękno wewnętrzne**)

(W mrocznym zamku Mały Książę dostrzega postać Bestii.)

MAŁY KSIĄŻĘ: Jak tu ponuro, boję się. Jesteś... straszny.

BESTIA: (spogląda na siebie) Tak myślą wszyscy.

MAŁY KSIĄŻĘ: A ty?

BESTIA: Nauczyłem się, że prawdziwe piękno nie jest w lustrze, ale w sercu.

MAŁY KSIĄŻĘ: Rozumiem; dobrze widzi się tylko sercem, najważniejsze jest niewidoczne dla oczu. Będziesz jeszcze szczęśliwy i coś mi podpowiada, że twoja Miłość, gdzieś tam, na ciebie czeka...

(Bestia śpiewa.)

Scena 6: Spotkanie z Mulan (**Wartość: odwaga i walka o siebie**)

(Na polu bitwy Mulan ostrzy swój miecz.)

MAŁY KSIĄŻĘ: Nie boisz się?

MULAN: Boję się każdego dnia.

MAŁY KSIĄŻĘ: To dlaczego walczysz?

MULAN: Bo strach nie jest powodem, by się poddać. Prawdziwa odwaga to działanie mimo

lęku.
(Mulan śpiewa.)

Scena 7: Spotkanie z Królem Lwem – Mufasą (Wartość: **odpowiedzialność i mądrość życiowa**)

(Na sawannie pojawia się duch Mufasy.)

MAŁY KSIĄŻĘ: Kim jestem? Czego powinienem szukać?

MUFASA: Ty sam musisz odpowiedzieć na to pytanie. Ale pamiętaj – każde twoje działanie zostawia ślad.

(Mufasa śpiewa.)

Scena 8: Powrót do Róży

(Mały Książę wraca na swoją planetę. Róża na niego czeka.)

MAŁY KSIĄŻĘ: Wróciłem.

RÓŻA: Wiedziałaś, że wrócisz.

MAŁY KSIĄŻĘ: Poznałem tyle wspaniałych, barwnych postaci, znowu wiele nauczyłem się; Pewien Pinokio powiedział mi, że należy przez życie podążać, żyjąc w prawdzie i uczciwości; Kopciuszek, że w dobroci i cierpliwości; Piotruś Pan szepnął, abym nie przestawał marzyć; Bestia, żebym dostrzegał wewnętrzne piękno i nie sugerował się wyglądem; natomiast Mulan i Mufasa, wspominali, abym odważnie podążał przez życie. Wiesz Różyczko, to była piękna i wartościowa podróż...

(Piosenka finałowa)

Zakończenie:

Kurtyna opada, pozostawiając widzów z przesłaniem, że najważniejsze wartości nosimy w sercu.

Piosenki:

Mały Książę i Róża – Kwiat jabłoni – Proste drogi

Pinokio – Kayah – Na językach

Mulan – Nigdy nie ulegnę (piosenka z filmu „Mustang”)

Bestia – Pięknie żyć – Ryszard Rynkowski

Piotruś Pan – Dzieckiem bądź jak najdłużej – Mała Orkiestra Dni Naszych

Kopciuszek – taniec

Król Lew – Anyone I want to be – Roxy – fragment

Finał – Nice – Lemon (wersja Gaduły)

Piosenki wykorzystano na licencji dozwolonego użytku.

Życzę Państwu cudownej, pełnej radości i zaskoczeń przygody z muzyką w roli głównej.

Katarzyna Włodkowska, Doradca metodyczny języka polskiego, CDN w Pile

Komentarz metodyczny do scenariusza lekcji języka polskiego w szkole podstawowej: Obraz, dźwięk i smak w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza

Prezentowany scenariusz to wartościowa propozycja dydaktyczna, która wykorzystuje sferę sensoryczną do interpretacji „Pana Tadeusza”. Skupienie na obrazie, dźwięku i smaku pozwala uczniom dostrzec walory estetyczne epopei oraz jej uniwersalny charakter. Podczas lekcji uczniowie obcuja z fragmentami tekstu Mickiewicza, zwracając uwagę na świat wartości istotny dla bohaterów utworu. Kluczowym elementem jest interdyscyplinarność, realizowana poprzez zestawienie tekstu z malarstwem, muzyką Grzegorza Turnaua oraz adaptacją filmową. Zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych pełni funkcję aktywizującą, ułatwiając analizę porównawczą i pracę zespołową. Dynamiczna struktura zajęć, obejmująca badanie topografii Soplicowa oraz staropolskich obyczajów kulinarnych, skutecznie angażuje uczniów i czyni proces poznawczy wielowymiarowym. Taka synteza bodźców pozwala na głębokie zrozumienie dzieła jako żywego i atrakcyjnego elementu polskiej kultury.

[Kliknij, aby przejść do scenariusza lekcji...](#)

Fot. własna Emilia Jaworska - Weyders

Małgorzata Wucens, Nauczyciel doradca matematyki, CDN w Pile

Moc wspólnego działania, która inspiruje do nauki i pomagania

W świecie pełnym pośpiechu coraz częściej poszukujemy wartości, które łączą ludzi, uczą wrażliwości i pokazują, że nawet najmniejszy gest może mieć ogromne znaczenie. Taką właśnie ideę niosą wyjątkowe publikacje stworzone przez grupę sketchnoterów z całego świata pod redakcją Joanny Redzimskiej, Danuty Kitowskiej – Wielka MOC gotowania, anglojęzyczna Sketchy Recipes oraz Gry na prawie każdą okazję. To niezwykle książeczki, które powstały dzięki zaangażowaniu wielu znanych rysowników, ilustratorów i ludzi o wielkich sercach.

Książki zostały wydane z okazji Targów Edukacyjnych w Poznaniu, których głównym organizatorem było Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile. Wydarzeniu od początku towarzyszyła wyjątkowa idea niesienia pomocy — cała zbiórka pieniędzy prowadzona podczas targów została przeznaczona na wsparcie leczenia 7-letniego Szymona Lipińskiego z Piły, chorego na dystrofię mięśniową Duchenne’a. Ta ciężka i postępująca choroba prowadzi do stopniowego zaniku mięśni, a jedyną szansą chłopca na zatrzymanie jej rozwoju jest niezwykle kosztowna terapia w USA, której wartość wynosi około 17 milionów złotych.

Publikacje te są czymś więcej niż tylko zbiorem przepisów czy propozycji zabaw. Stały się symbolem solidarności, kreatywności i społecznego zaangażowania. Aby wesprzeć sprzedaż książeczek i jeszcze mocniej zaangażować środowisko edukacyjne w pomoc dla Szymona, doradcy metodyczni z Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile, przygotowali projekt Kreatywne lekcje – uczymy i pomagamy. W jego ramach powstały scenariusze zajęć inspirowane treścią publikacji, łączące edukację, twórcze działanie oraz wychowanie do empatii i wrażliwości społecznej.

Fot. własna. Autorki Akcji: Danuta Kitowska, Joanna Redzimska, Małgorzata Wucens

Zajęcia przygotowane w ramach projektu stwarzają przestrzeń do rozmów o zdrowiu, marzeniach, pokonywaniu trudności oraz o tym, jak wielką moc ma solidarność i zaangażowanie społeczności. To także okazja do rozwijania twórczego myślenia, współpracy i budowania relacji opartych na wzajemnym szacunku.

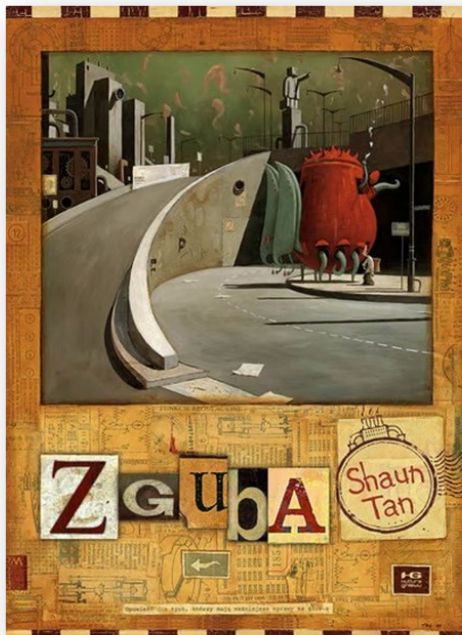
Niech te materiały staną się inspiracją do tworzenia dobra — w szkole, w domu i w codziennym życiu. Bo czasem jedna książeczka, jeden rysunek czy jedno wspólne działanie mogą zmienić naprawdę wiele.

[Kliknij>>>, a uzyskasz „Kreatywne lekcje – uczymy i pomagamy”](#)

Katarzyna Kwaśnik, Nauczyciel konsultant, CDN w Pile

W świecie książek obrazkowych (picturbooki)...

Shaun Tan – Zguba¹

Książka – picturebook przenosi w świat zindustrializowanej rzeczywistości. Jest chłopiec, który znajduje COŚ, zagubione stworzenie, balansujące na granicy „rzeczy martwej” i biologicznej, które swoim wyglądem nie przypomina zupełnie niczego.

Chłopiec szybko orientuje się, że tajemnicze COŚ się zgubiło. Postanawia mu pomóc. Czy uda się znaleźć miejsce, do którego zagubione COŚ pasuje?

Książka wywołuje wiele emocji, refleksji i pytań o przyszłość, relacje międzyludzkie ich wrażliwość i chęć poszukiwania tego, co w człowieczeństwie najistotniejsze – uczuć.

Wszystko jest utkane w anturazie przemysłowej anonimowości miejskiej, podkreślonej sugestywnymi i poruszającymi ilustracjami.

„Zguba” to kolejny popis zachwycającej wyobraźni i niesamowitego talentu Shauna Tana, autora głośnych „Opowieści z głębi miasta”, „Przybysza”, „Regulaminu na lato”, laureata prestiżowej nagrody im. Astrid Lindgren za twórczość dla dzieci i młodzieży. Na podstawie „Zguby” Tan zrealizował nagrodzony Oscarem film animowany.

¹ Shaun Tan, Zguba, wyd. Kultura Gniewu, s.32, 2021;

Sławomir Kozłowski, nauczyciel konsultant, Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile

Zapraszamy do Pracowni 3D w pilskim CDN. #CyfrowaSzkolaWielkopolsk@2030

Centrum Doskonalenia Nauczycieli Pile zaprasza **nauczycieli wszystkich przedmiotów** do zapoznania się możliwościami wykorzystania w swojej pracy innowacyjnej Pracownię 3D powstałej w ramach projektu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2030.

Do wykorzystania podczas zajęć nauczyciele mają wyjątkowe, nie tylko w skali kraju, ale także i Europy, komputery zSpace. Dzięki nim uczniowie mogą doświadczyć efektu trójwymiaru bez zakładania dodatkowych urządzeń. Jest to wspaniałe narzędzie wspomagające naukę przedmiotów ścisłych: biologii, np. podczas obserwacji narządów wewnętrznych, chemii lub fizyki przy wykonywaniu doświadczeń w kontrolowanych warunkach. Nauczyciele przedmiotów humanistycznych przy komputerach zSpace znajdują pomoc w realizacji zajęć podczas np. przeglądania starożytnych dzieł.

Dzięki okularom 3D uczniowie mogą całkowicie zanurzyć się w świecie wirtualnym, a przez to odkrywać zarówno odległe współczesne kraje, jaki i te, już nieistniejące. Technologia VR i MR umożliwi im interakcję w muzeach bez wychodzenia z klasy oraz przeżywać wydarzenia z historii. Kamery 360°, które należą do wyposażenia pracowni, uczniowie wykorzystają do tworzenia własnych immersyjnych materiałów wideo. Mogą być one stosowane w projektach edukacyjnych, reportażach czy dokumentacji różnych wydarzeń. Tworząc własne filmy uczniowie lepiej zrozumieją zasady opowiadania historii i wizualizacji.

Pracownia dysponuje także drukarkami i skanerami 3D, niezbędnymi przy tworzeniu trójwymiarowych modeli różnych obiektów. Można na nich wydrukować modele anatomiczne, części maszyn i elementów architektonicznych. Podczas wspaniałej zabawy ucą się precyzji oraz rozwijają wyobraźnię przestrzenną.

Zapraszam do kontaktu w celu umówienia się na zajęcia z uczniami lub indywidualne:

slawomir.kozlowski@odnpoznan.pl

Zapisy online:

<https://outlook.office.com/book/Pracownia3DPia1@odnpoznan.pl/>

**SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO**

PLACÓWKI OŚWIATOWE PROWADZONE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO PODLEGŁE DEPARTAMENTOWI EDUKACJI I NAUKI

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu
pełna informacja dostępna na stronie:
www.odn.kalisz.pl

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie
pełna informacja dostępna na stronie:
www.cdnkonin.pl

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie
pełna informacja dostępna na stronie:
www.cdn.leszno.pl

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile
pełna informacja dostępna na stronie:
www.cdn.pila.pl

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu
pełna informacja dostępna na stronie:
www.odnpoznan.pl

**Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia
Dualnego i Zawodowego w Kaliszu**
www.cwrkdiz.kalisz.pl

**Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia
Dualnego i Zawodowego w Koninie**
www.cwrkdiz.konin.pl

**Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia
Dualnego i Zawodowego w Lesznie**
www.cwrkdiz.leszno.pl

**Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia
Dualnego i Zawodowego w Pile**
www.cwrkdiz.pila.pl

**Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia
Dualnego i Zawodowego w Poznaniu**
www.cwrkdiz.poznan.pl

Placówki Oświatowe Prowadzone Przez
Samorząd Województwa Wielkopolskiego

Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego:

- w Gnieźnie, ul. Mieszka I nr 27, www.medyk.gniezno.pl
Centrum oferuje naukę na następujących kierunkach:
Terapeuta Zajęciowy, Opiekun Medyczny, Technik Masażysta, Technik Farmaceutyczny

- w Koninie, ul. Przemysłowa 4, www.medyk.konin.pl
Centrum oferuje naukę na następujących kierunkach:
Terapeuta Zajęciowy, Opiekun Medyczny, Technik Usług Kosmetycznych, Technik Masażysta, Technik Elektrodiagnosty, Asystent Osoby Niepełnosprawnej, Higienistka Stomatologiczna

- w Ostrowie Wielkopolskim, ul. Limanowskiego 17, www.msz-ostrow.cba.pl
Centrum oferuje naukę na następujących kierunkach:
Terapeuta Zajęciowy, Opiekun Medyczny, Technik Usług Kosmetycznych, Technik Masażysta, Technik Farmaceutyczny, Opiekunka Dzieciątka, Higienistka Stomatologiczna, Asystentka Stomatologiczna, Technik Elektrodiagnosty

- Nr 1 w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 99, www.msz.poznan.pl
Centrum oferuje naukę na następujących kierunkach:
Opiekun Medyczny, Technik Usług Kosmetycznych, Technik Masażysta, Technik Farmaceutyczny, Ortopedystka, Technik BHP, Technik Elektrodiagnosty, Technik Elektroniki i Informatyki Medycznej

- Nr 2 w Poznaniu, ul. Mostowa 6, www.wsck.pl
Centrum oferuje naukę na następujących kierunkach:
Asystentka Stomatologiczna, Higienistka Stomatologiczna, Technik Dentystyczny, Asystent Osoby Niepełnosprawnej, Opiekun Medyczny, Opiekun Osoby Starszej, Opiekun w Domu Pomocy Społecznej, Opiekunka Dzieciątka, Technik Masażysta, Terapeuta Zajęciowy

- w Rawiczu, ul. gen. Grota Roweckiego 6, www.medyk-rawicz.pl
Centrum oferuje naukę na następujących kierunkach:
Technik Usług Kosmetycznych, Technik BHP, Opiekun Osoby Starszej, Terapeuta Zajęciowy, Opiekun w Domu Pomocy Społecznej, Opiekunka Środowiskowa, Opiekunka Dzieciątka, Asystent Osoby Niepełnosprawnej, Technik Masażysta, Opiekun Medyczny

- w Złotowie, ul. Szkolna 3, www.wskz.zlotow.pl
Centrum oferuje naukę na następujących kierunkach:
Opiekun Medyczny, Technik Archiwista, Technik Masażysta, Technik Usług Kosmetycznych, Opiekunka Dzieciątka

**Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Ustawicznego
we Wrześni**, ul. Wojska Polskiego 2a, www.wskcu-wrzesnia.pl

Centrum oferuje naukę na następujących kierunkach:
- Florysta, Technik Usług Kosmetycznych, Technik Logistyki, Technik Administracji, Technik Archiwista, Technik Rachunkowości, Opiekun Medyczny, Asystent Osoby Niepełnosprawnej, Technik Budownictwa

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Pile
64-920 Pila, ul. Bydgoska 21
tel. 67 352 17 50
www.cdn.pila.pl